

N:o 97.

Af Herr **A. V. Ljungman**, m. fl.: *Om anslag till anläggning af för sillfiskets främjande behöfliga telegraf- och telefonledningar i Bohuslänska skärgården.*

Den allt större betydelse, det med vintern 1877—1878 å nyo »yp-pade ymniga sillfisket» i Bohuslänska skärgården visar sig ega, icke blott emedan det allt tydligare börjat utveckla sig i en sådan rigtning, som enligt föregående århundradens erfarenhet med säkerhet antyder en allt mer storartad framtid, utan äfven emedan man redan med framgång försökt införandet af förbättrade nya metoder för sillens både fångande och beredning till handelsvara, samt emedan nutidens mångfaldigade möjlighet af en tilltagande storartad afsättning, till följd af den oafbrutet sig ökande samfärdseln, manar till vidtagande af sådana åtgärder, hvarigenom det möjliggöres både att drifva sjelfva fisket i allt större omfattning och allt bättre tillgodogöra sig fångsten, så att nu innevarande fiskeperiod må om möjligt kunna i ekonomisk betydelse till och med öfverträffa de föregående perioderna. Erfarenheten så väl från näst föregående bohuslänska sillfiskeperiod som från Skotland, hvars fiske under innevarande århundrade utvecklats till en den mest storartade betydelse, bär nemligen tillräckligt vittne om i hvilken hög grad sillfiskerieringen kan främjas genom och för sin förkofran är i behof af en kraftigt ingripande offentlig verksamhet samt frikostigt understöd, åtminstone intill dess densamma nått den höga utveckling, att den förmår hjälpa sig sjelf. Det är vidare klart, att detta behof af statens mäktigt verkande omvårdnad i synnerhet måste framträda i fråga om ett periodiskt fiske, sådant som det bohuslänska sillfisket, vid hvilket det naturligen måste vara särskildt af vikt att hastigt få näringen bragt upp till en sådan höjd, att man kan hoppas att i önskelig

omfattning hinna, medan perioden räcker, tillvarataga all den rikedom, som hafssillens kustbesök innebära.

Ett hufvudvillkor för en sådan utveckling af Bohuslänska sillfisket och på samma gång främsta föremålet för statens verksamhet och uppoffringar med hänsyn till detta fiske är nu tydligen, att staten drager försorg om att Bohuslänska skärgården kommer i besittning af de för just nämnda utveckling oumbärliga *samfärdsmedlen*. Från Bohus län sjelft kan nemligen icke väntas någon nämnvärd verksamhet med hänsyn till afhjelpandet af detta sillfiskebedriftens hufvudbehof, ty dess befolkning egnar sig till största delen åt landtbruket, och den i jemförelse med jordbrukarne både fåtaliga och mindre förmögna fiskarebefolkningen saknar medel dertill. Sillfiskebedriften i Bohus län är ock en för alla öppen näring, som af ingen der utöfvas under sådana förhållanden, som karakterisera de på full enskild eganderätt till bedriftens föremål grundade näringarne, hvadan man ej heller från denna bedrifts utöfvare kan vänta sig någon större uppoffrande verksamhet till fiskets fromma. Så väl under näst föregående perioden i Bohuslän som i broderlandet Norge har det derfor varit staten, som måst träda emellan för att det till näringens förkofran nödvändigaste icke skulle saknas, och så måste ske äfven framdeles, om något af nämnvärd betydighet skall kunna åstadkommas.

Bland de för sillfiskebedriftens främjande oumbärliga *samfärdsmedlen* intager såsom bekant *telegrafen* ett mycket framstående rum. För bohuslänska sillfiskebedriftens utveckling är det nemligen nödvändigt, att anläggningar för sillens beredning till lämpliga handelsvaror komma till stånd i nödig omfattning, ty det är klart, att endast en mindre del af fångsten kan vinna afsättning till omedelbar förbrukning såsom färsk fisk. Ej ens i det folkrika Storbritannien med dess täta jernvägsnät är en öfvervägande sådan afsättning möjlig, utan måste största delen af äfven dess sill genom saltning eller rökning beredas till hållbara handelsvaror. För åstadkommandet åter af dylika anläggningar eller s. k. »verk» i bohuslänska skärgården för sillens beredning till handelsvara är emellertid oumbärligt, att ett nödigt antal välbelägna platser finnas derstädes, hvilka äro i besittning af telegrafförbindelser; ty ingen nedlägger gerna stora kostnader för byggandet af dylika verk med mindre han har tillgång till sådan plats för dem, å hvilken han direkt eller medelst telefonledning, kan för affärens vederbörliga skötande stå i telegrafisk förbindelse både med hufvudorterna inom skärgården för sillfiskebedriften och med den öfriga affärsverlden. Vidare behöfves ett tillräckligt antal telegraf- eller telefonstationer inom skärgården för afsändandet af dels för ordningens upprätthållande

möjligen oundgängliga underrättelser, dels för både fisket och afsättningen af den fångade sillen mycket gagnande offentliga väderleks-, fiske- och färsksillhandelstelegram. Den erfarenhet, man redan haft af de, till följd af de allt för begränsade tillgångarne och det otillräckliga antalet stationer, visserligen ännu långt ifrån tillfyllesgörande s. k. »silltelegram», som bragts till stånd genom »Föreningen till bohuslänska fiskeriernas främjande», har ock redan lemnat talande bevis på hur ofantligt stort det gagn kan varda, som genom ett fullständigare dylikt offentligt tillkännagifvande så väl af fiskets utfall i skärgården som af silltillförseln och sillprisen å de främsta afsättningsplatserna m. m. kan beredas näringen.

Inom Bohus län har emellertid norra skärgården med dess få fiskelägen redan blifvit tillgodosedd genom dels de äldre sedan många år tillbaka befintliga stationerna och dels den under ännu innevarande vinter nyupprättade stationen å Grebbestad, så att man der ej gerna kan med hänsyn till sillfisket hafva behof af mer än blott en telefonstation med ledning från Grebbestad vid *Hafstenssund*, hvilket måste passeras af de norr ifrån kommande och inomskärsleden söder ut gående sillbåtarne. Mellersta och södra skärgårdarne åter med deras mycket vidsträcktare och mera splittrade område, mångfaldigt talrikare fiskelägen och fiskarebefolkning, samt långt större betydelse för fiskerinäringen behöfva deremot flera nya stationer, innan de kunna anses hafva erhållit det för sillfiskebedriftens utveckling nödvändigaste. Så tarfvas t. ex. inom Sunnervikens fögderi en telegrafstation å *Kungshamn*, hvarifrån en telefonledning torde böra dragas till *Bovallstrand*, under det att inom Orousts och Tjörns fögderi behöfvas en station för nordvestra Oroust å *Ellös* och en för Tjörn å *Stockevik* (biligast torde dessa väl kunna åstadkommas sålunda, att stationen å Mollösund ändrades till telefonstation, och telegrafstationen såsom sammanbindningsstation förlades till Varekil, samt telefonledningar derifrån drogos till Ellös och Stockevik) och inom Inlands fögderi behöfvas stationer å *Stenungssund* och *Tjufkil* samt inom Göteborgs fögderi en station vid *Hisingens sydvestra hörn*, således inalles åtta nya stationer, af hvilka dock åtminstone fyra eller fem kunna förses med endast en telefonapparat och sålunda kräfva en blott helt föga kostsam skötsel under den tid de för fiskebedriften begagnas.

Enligt inhemtade tillförlitliga upplysningar skulle utförandet af de ofvannämnda telegraf- eller telefonledningarne med tillhörande stationer kräfva en anläggningskostnad af närmare 30,000 kronor.

På grund af det anförda få vi alltså hemställa,

det Riksdagen måtte ställa ett förslagsanslag af högst 30,000 kronor till Kongl. Maj:ts förfogande för anläggningen af för sillfiskebedriftens främjande behöfliga telegraf- eller telefonledningar med tillhörande stationer i Bohuslänska skärgården.

Stockholm den 27 Januari 1885.

Axel Vilh. Ljungman.

A. Andersson

i Intagan.

J. Andersson

A. P. Lind.

Knarrevik.

Gustaf Mellin.

N:o 98.

Af Herr **A. V. Ljungman:** *Om anslag till en inomskärsfarled utmed vestra Tjörn emellan Krosse- och Marstrands-fjordarne.*

Bland näringar, som företrädesvis äro i behof af statens mellankomst för att kunna bringas upp till en högre utveckling, intaga fiskerinäringen och särskildt *de ymniga sillfiskena* ett framstående rum. Näringarnas historia lär oss sålunda, icke allenast hvilken stor ekonomisk betydelse sistnämnda fisken i verkligheten egt och ännu ega, utan äfven huru denna betydelse ofta ernåtts genom en klok och kraftigt ingripande verksamhet från statens sida. Så har t. ex. det nu så kolossala skotska ostkustsillfisket obestridligen en dugande ledning och stora uppföringar från statens sida i hufvudsaklig mån att tacka för sin närvarande betydenhet och höga ståndpunkt. Ensamt under åren 1809—1841 uppgingo nemligen de genom den skotska